

'Clichés over Nederlanders veelal positief'

Journalisten Meijer en Bünz over de Nederlands-Duitse relatie

[Achtergrond](#) - 8 juli 2016 - Auteur: Josta van Bockxmeer

Nederlanders slaan soms door in hun bewondering voor Duitsland, maar dat leidt niet tot het beter leren van de Duitse taal, zegt journalist Wouter Meijer. Toch is de Duitse onwetendheid over Nederland erger, vindt zijn Duitse collega Tilmann Bünz. Tijdens een debat in Berlijn bespraken ze de vraag of Nederlanders en Duitsers vrienden kunnen zijn.

Als je de populariteit van een land zou aflezen aan het aantal boeken dat erover verschijnt, zou Duitsland het niet slecht doen. Behalve onder anderen oud-correspondenten Merlijn Schoonenboom, Margriet Brandsma en Frank Vermeulen, schreef ook hun NOS-collega Wouter Meijer een boek over zijn ervaringen in Duitsland: 'We kunnen niet allemaal Duitsers zijn'.

Met 'Fünf Meter unter dem Meer. Niederlande für Anfänger' van ARD-journalist Tilmann Bünz, dat op 11 juli verschijnt, is er ook weer eens een Duits boek over Nederland. Hoe de relatie tussen Nederland en Duitsland ervoor staat en wat beide landen van elkaar kunnen leren, bespraken Meijer en Bünz woensdag in de Nederlandse ambassade in Berlijn.

Tilmann Bünz: 'Fünf Meter unter dem Meer. Niederlande für Anfänger' [Verlagsgruppe Random House](#)

Wouter Meijer: 'We kunnen niet allemaal Duitsers zijn' [Uitgeverij Atlas Contact](#)

Kunnen burens vrienden zijn? was de titel van de avond. Die vraag is provocatief, zei Bünz. Dat Duitsers en Nederlanders vriendschap kunnen sluiten, hebben de twee journalisten zelf allang bewezen: Bünz vertrok in 1982 als vrijwilliger naar Amsterdam en keert er sindsdien regelmatig terug. Meijer volgde de laatste drie jaar van de middelbare school in Berlijn en was van 2008 tot 2015 correspondent in de Duitse hoofdstad. Is het niet ouderwets om over verschillen tussen Duitsland en Nederland te praten, vroeg interviewster Anke Plättner. Als antwoord benadrukte Meijer dat er op veel terreinen grote verschillen zijn.

Doorgeschoten bewondering

In Nederland slaan die verschillen de laatste jaren om in bewondering voor het buurland. Onder andere voor de stabiele economie, zegt Meijer: Duitsers produceren veel en maken weinig schulden. Daardoor hebben ze de financiële crisis goed overleefd. Ook in de omgang met het eigen verleden zijn de Duitsers “onaangevochten wereldkampioen”, zegt Meijer. Soms schieten Nederlanders zelfs door in hun bewondering: dan vergeten ze bijvoorbeeld dat de Duitse economie blijft draaien vanwege het grote aantal onderbetaalde werknemers, de zogenaamde *working poor*.

Ondanks hun bewondering voor Duitsland vinden Nederlanders het leren van de taal nog niet belangrijk genoeg

Ondanks die bewondering vinden Nederlanders het leren van de Duitse taal nog niet belangrijk genoeg. “De Duitse economie kunnen we niet zomaar nadoen, maar we kunnen wel beter Duits leren. Daar stukt het”, zegt Meijer. “We zouden miljarden meer kunnen verdienen als we Duits zouden spreken.” Volgens hem ligt dat er niet aan dat Duits niet ‘cool’ genoeg is, maar ligt het aan de arrogantie van Nederlanders. Tijdens zijn correspondentschap leidde hij vaak studenten rond in de stad, die in een café ‘one beer’ bestelden. “Ik zei dan: ‘Je weet toch wel wat bier in het Duits is?’” Uit de volle zaal klinkt gelach.

Nederland als waarschuwing voor wat fout kan gaan

Toch is de onwetendheid van Duitsers over Nederland erger, zegt Bünz. Dit verschil blijkt ook uit de inhoud van de twee boeken: terwijl Meijer uitweidt over de gevolgen van de Duitse eenwording en duurzame energie, besteedt Bünz veel aandacht aan fietsen in Amsterdam en de verbeterde kwaliteit van de Nederlandse tomaten. De Duitsers zijn duidelijk nog niet over hun stereotypen van Nederland heen. Bünz draagt er zelf ook aan bij, door Nederlands te beschrijven als “een taal als uit een kinderparadijs”, en Nederlanders als “vanaf hun geboorte met hun fiets vergroeid”.

Duitsers die een tijd in Nederland doorbrengen gaan vaak juist negatiever over het land denken

Gelukkig zijn die stereotypen meestal positief. Duitsers die een tijd in Nederland doorbrengen, zoals de deelnemers aan het Journalistenstipendium Duitsland-Nederland, gaan volgens hem vaak juist negatiever over het land denken. “Vroeger gold Nederland als voorbeeld van wat er goed kon gaan.” Daarmee doelt hij bijvoorbeeld op het liberalisme. Nu ze steeds meer gaan zien hoe sterk het rechtspopulisme is, is Nederland “voor degenen die de gebeurtenissen volgen een waarschuwing voor wat er fout kan gaan”, zegt Meijer.

Eurosceptis

In die zin kunnen de Duitsers toch nog wat van Nederland leren, vooral als het over eurosceptis gaat, die volgens Bünz overal heerst behalve in Duitsland. Volgens Meijer begrijpen Duitse journalisten die over Brexit schrijven vaak niet wat er aan de hand is, omdat een zo vergaande sceptis tegenover Europa in Duitsland ondenkbaar is. “Dat is hier veel exotischer.” Ook in de retoriek van de regeringsleiders is dat volgens Meijer te merken: “Merkel zegt: ‘Europa is ons project voor de vrede.’ Rutte zou zo iets nooit zeggen, die praat alleen over de handel.”

Dus kunnen burens vrienden zijn? De vraag blijft moeilijk te beantwoorden, omdat landen geen mensen zijn die vriendschap kunnen sluiten. Maar toch, op economisch en politiek niveau kunnen ze van elkaar leren. Dat kan door verder te kijken dan de clichés en te zien wat er in het andere land beter gaat, maar zich ook te laten waarschuwen door negatieve ontwikkelingen. De boeken van Bünz en Meijer zijn een stap in die richting.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/17265/cliches-over-nederlanders-veelal-positief>